

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 25.3.2015 v trestní věci obžalovaného R. P., nar. , , *t a k t o :*

K odvolání obžalovaného R. P. a státního zástupce se podle § 258 odst. 1 písm. a) – c) trestního řádu **zrušuje** rozsudek Okresního soudu Plzeň – město ze dne 16.10.2014 č.j. 3 T 1/2014 – 1146 v celém rozsahu a podle § 259 odst. 1 trestního řádu **se věc vrací soudu I. stupně.**

O d ů v o d n ě n í

Rozsudkem Okresního soudu Plzeň – město ze dne 16.10.2014, č.j. 3 T 1/2014 – 1146 byl obžalovaný uznán vinným pod bodem I. pokračujícím trestným činem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, 3 písm. c) trestního zákona č. 140/1961 Sb. a pod bodem II. pokračujícím zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. c) trestního zákoníku, kterých se měl dopustit jednáním popsáním ve výroku tohoto rozsudku. Za toto jednání byl obžalovanému podle § 240 odst. 2 trestního zákoníku uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 3 roků, jehož výkon mu byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 5 let. Dále mu byl podle § 73 odst. 1, 3 trestního zákoníku uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu obchodní společnosti na dobu 3 roků. Podle § 229 odst. 1 trestního řádu byl poškozený Finanční úřad pro Plzeňský kraj, Územní pracoviště v Plzni odkázán se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti tomuto rozsudku podal v neprospěch obžalovaného odvolání státní zástupce, který jej zaměřil proti výroku o trestu. V úvodu svého odvolání uvedl, že uložený trest zákazu činnosti považuje za zcela přiměřený, podmíněný trest odnětí svobody však považuje za nepřiměřeně mírný. Poukázal na to, že obžalovaný svým jednáním v letech 2006-2007 a 2009 zkrátil daň celkem o 5,396.579,- Kč, přičemž jediným důvodem, proč nebylo obžalováno zkrácení daně i za zdaňovací období roku 2008, byl nedostatek podkladů, kvůli kterému byla daň za toto období stanovena tzv. pomůckou. Státní zástupce poukázal na to, že i přes důkazní nouzi pokud jde o zdaňovací období roku 2008, obžalovaný krátil daň o více než 5,000.000,- Kč, tj. pokud by jeho jednání bylo uznáno jako pokračující trestný čin, nacházel by se již v trestní sazbě od 5 do 10 let. Obžalovaný je ohrožen trestem odnětí svobody od 2 do 8 let, přičemž vzhledem k rozsahu zkrácené daně zejména jednání pod bodem I. výroku rozsudku, by se měl trest výrazně přibližovat vyšší trestní sazbě. Státní zástupce dále poukázal na to, že správce daně byl správně odkázán se svým nárokem na náhradu škodu na řízení ve věcech občanskoprávních, nicméně v důsledku tohoto výroku chybí jakákoli návaznost uhrazení či neuhrazení daně na rozhodování o osvědčení ve zkušební době podmíněného odsouzení. Závěrem dospívá k závěru, že trest odnětí svobody měl být obžalovanému uložen jako trest nepodmíněný, a proto navrhl, aby Krajský soud v Plzni zrušil podle § 258 odst. 1 písm. e) trestního řádu napadený rozsudek ve výroku o trestu a sám obžalovanému uložil nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 2 až 3 roků, pro jehož výkon jej zařadí do věznice s dozorem.

Proti rozsudku podal odvolání rovněž i obžalovaný, který jej odůvodnil prostřednictvím svého obhájce. Odvolání zaměřil proto výroku o vině i trestu, přičemž v úvodu svého odvolání uvedl, že konzistentně popírá, že by fakturované plnění spočívající ve zprostředkování odběratele pracovní síly, výpomoci při realizaci zakázek a službách spojených s vytvořením obchodního místa obchodní společnosti PEDY BOHEMIA, s.r.o. nebylo vystavovateli těchto faktur poskytnuto. Uvedl, že úspěch společnosti PEDY BOHEMIA, s.r.o. byl přímo závislý na získání pracovních příležitostí pro její zaměstnance. Pracovní příležitosti pro ni zprostředkovávala společnost www.offroadpark.cz za provizi ve výši 10 – 15% marže. Faktury byly řádně záúčtovány a obžalovaný je hradil v závislosti na disponibilních prostředcích společnosti PEDY BOHEMIA, s.r.o. Stejný obchodní význam měl i objednaný průzkum trhu, vyúčtované faktury byly řádně záúčtovány a uhrazeny. Odvolatel v této souvislosti poukázal na to, že jeho výpověď byla potvrzena i svědkem M. K., společníkem společnosti www. .cz.

Namítl dále, že pokud nalézací soud dovozuje absenci plnění závazků zprostředkovatele smluv, na jejichž základě byli pracovně činní zaměstnanci pracovní agentury, ze skutečnosti, že zástupce zprostředkovatele nebyl přítomen při sjednávání (podpisu) smluv s podnikatelskými subjekty, s nimiž obchodní společnost PEDY BOHEMIA, s.r.o. uzavírala smlouvy, pak pro takové skutkové zjištění nalézacího soudu chybí logický základ. Poukázal na znění § 774 občanského zákoníku účinného v době činu, podle něhož *se zprostředkovatel zavazuje obstarat zájemci za odměnu uzavření smlouvy a zájemce se zavazuje zprostředkovateli poskytnout odměnu tehdy, byl-li výsledek dosažen přičiněním zprostředkovatele*. Přítomnost zprostředkovatele při uzavírání smlouvy, jejíž uzavření měl obstarat pro zájemce, je z hlediska citovaného ustanovení občanského zákona irelevantní.

Odvolatel dále poukázal na to, že nalézací soud dospěl k závěru, že cena 2,000.000,- Kč za průzkumy trhu není cenou odpovídající, ačkoli ve věci nebylo provedeno žádné odborné posouzení předmětu ocenění, nalézací soud tedy o ceně předmětu díla vyslovil závěr bez opory v provedeném dokazování.

Obžalovaný současně zdůraznil, že vyúčtované faktury uhradil, a právě tato úhrada je významným argumentem o pravdivosti jeho výpovědi, že vyfakturované plnění bylo skutečně dodáno. Úhrada faktur bez ekvivalentního plnění by totiž pro společnost PEDY BOHEMIA, s.r.o. znamenala větší ekonomickou ztrátu, nežli by představovalo její obohacení z uplatnění nároku na snížení daně z příjmu právnických osob či nároku na odpočet daně z přidané hodnoty. Podle jeho názoru tak z provedeného dokazování nevyplyvá bez rozumných pochybností, že se dopustil jednání vykazujícího zákonné znaky trestných činů, pro které byl odsouzen.

Odvolatel v další pasáži odůvodnění odvolání opakuje námitku, kterou uplatnil již v řízení před nalézacím soudem, kdy se domnívá, že jednání popsané pod bodem I. napadeného rozsudku je promlčené. Poukazuje na to, že v případě tohoto skutku podle § 67 odst. 1 písm. c) trestního zákona č. 140/1961 Sb., účinného do 31.12.2009 trestnost činu zaniká uplynutím promlčecí doby, která činí 5 let. Obžalovaný se tohoto presumovaného jednání měl dopustit dne 23.6.2008, promlčecí doba tedy uplynula dnem 24.6.2013. Ačkoli obžalovaný se měl dopustit v této promlčecí době jednání popsáno pod bodem II. výroku napadeného rozsudku, nedošlo podle jeho názoru k přerušení běhu promlčecí doby. Uvádí, že ustanovení § 67 odst. 3 trestního zákona č. 140/1961 Sb. stanoví, že promlčecí doba se přerušuje, pokud spáchá pachatel v promlčecí době trestný čin, za který tento zákon stanoví trest stejný nebo přísnější. Pokud je v uvedeném ustanovení použit termín „*tento zákon*“ má

se jím na mysli zákon č. 140/1961 Sb. a nikoli trestní zákoník č. 40/2009 Sb., který byl aplikován na jednání popsané pod bodem II. výroku napadeného rozsudku. Závěrem svého odvolání obžalovaný navrhl, aby krajský soud z podnětu jeho odvolání napadený rozsudek zrušil a sám jej podané obžaloby zprostil postupem podle § 226 písm. b) trestního řádu.

Z podnětu včasného odvolání státního zástupce a obžalovaného krajský soud podle § 254 odst. 1 trestního řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. Dospěl k závěru, že byť nalézací soud provedl ve věci poměrně obsáhlé dokazování, neprovedl však všechny důkazy nezbytné pro rozhodnutí. Odůvodnění napadeného rozsudku je poměrně logické, přesto se však nalézací soud nevypořádal se všemi podstatnými okolnostmi, obhajobou obžalovaného a některé jeho závěry jsou ne zcela přesvědčivé. Z uvedených důvodů lze označit napadený rozsudek za předčasný.

Podstata obhajoby obžalovaného ve vztahu k bodu I. stručně řečeno spočívá v tom, že svědek M■■■■ K■■■■, potažmo firma www■■■■■■■■.cz společnosti PEDY BOHEMIA, s.r.o. skutečně zprostředkovávala příležitost uzavřít smlouvy o agenturním zaměstnání s jednotlivými společnostmi. Tím, že zprostředkování bylo provedeno, vznikl společnosti www.offroadpark.cz nárok na zaplacení provize a společnosti PEDY BOHEMIA, s.r.o. vznikl závazek tuto provizi zaplatit.

Je faktem, že nalézací soud za účelem zjištění, zda skutečně svědek M■■■■ K■■■■ či společnost www■■■■■■■■.cz zprostředkovávali tuto příležitost uzavření obchodních kontraktů, provedl dokazování výsledky mnoha svědků, nicméně přesto dokazování neprovedl v potřebném rozsahu. Obžalovaný navrhoval vyslechnout ještě svědka K■■■■ ze společnosti Doosan Škoda Power. Tento důkazní návrh odůvodnil tím, že konkrétně s ním jednal svědek M■■■■ K■■■■. Nalézací soud návrh na výslech jmenovaného svědka zamítl jako nadbytečný. V souvislosti s tímto důkazním návrhem však musí krajský soud konstatovat, že uvedení jména navrhovaného svědka K■■■■ je jedinou konkretizací obhajoby obžalovaného. Z jeho výpovědi a ostatně ani z výpovědi svědka K■■■■ nevyplyvalo žádné konkrétní jméno osoby, se kterou by měl svědek M■■■■ K■■■■ jednat v souvislosti s tvrzeným zprostředkováním. Konkrétní obhajobu obžalovaného tak byl nalézací soud povinen pověřit a pokusit se svědka ustanovit a vyslechnout. Neprovedení tohoto navrhovaného důkazu tak musí dovolací soud hodnotit jako porušení práva na obhajobu obžalovaného.

Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že nalézací soud staví závěr na vině obžalovaného pod bodem I. výroku mj. na závěru, že vyslechnutí svědci – jednotliví odpovědní pracovníci firem, s nimiž spolupracovala firma PEDDY BOHEMIA, s.r.o., při sjednávání smluv jednali buď přímo s obžalovaným, nebo s jeho zaměstnancem svědkem J■■■■, přičemž jméno svědka M■■■■ K■■■■ či firmy www■■■■■■■■.cz, s.r.o. jim nic neříkalo až do té doby, kdy s nimi byli seznámeni při jednání na Finančním úřadu.

Ve vztahu k této argumentaci nalézacího soudu je však nutno přisvědčit námitce uplatněné obžalovaným v podaném odvolání. Smlouva o zprostředkování v době presumovaného jednání byla upravena v ustanovení § 774 a násl. tehdy platného občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. Podle § 774 jmenovaného občanského zákoníku „zprostředkovatelskou smlouvou se zprostředkovatel zavazuje obstarat zájemci za odměnu uzavření smlouvy a zájemce se zavazuje zprostředkovateli poskytnout odměnu tehdy, byl-li výsledek dosažen přičiněním zprostředkovatele.“ Citované ustanovení nestanoví

zprostředkovateli, tj. v projednávaném případě svědkovi M■■■■ K■■■■, potažmo společnosti www■■■■.cz, jinou povinnost, než provádět činnost za účelem vytvoření příležitosti společnosti PEDY BOHEMIA, s.r.o. uzavřít vlastní smlouvu, na jejímž základě by dotčeným společností dodával agenturní zaměstnance. Z dikce citovaného ustanovení nevyplývá, že by zprostředkovatel byl povinen být přítomen vlastnímu uzavření smlouvy či snad že by ji musel i sám uzavírat, jak v odůvodnění napadeného rozsudku naznačuje nalézací soud.

Pro rozhodnutí ve věci je proto naprosto nepodstatné, zda svědek M■■■■ K■■■■ byl či nebyl fyzicky přítomen při vlastním uzavírání smluv o agenturním zaměstnání, ale jen a pouze to, zda on osobně či prostřednictvím společnosti www■■■■.cz, jejímž byl jediným jednatelem, vytvářel a zajišťoval příležitost společnosti PEDY BOHEMIA, s.r.o. tyto vlastní smlouvy uzavřít. Při hodnocení této otázky nelze současně přehlédnout část výpovědi svědka L■■■■ J■■■. Jmenovaný svědek vypověděl, že z počátku jeho zaměstnání se mu na jeho nabídky poptávané firmy neozývaly. Ke změně došlo teprve až poté, co mu svědek M■■■■ K■■■■ sdělil, že má zavolat „tam a tam“. Svědek L■■■■ J■■■ vypověděl, že to na něj dělalo dojem, že je to připravené. Současně také jmenovaný svědek uváděl, že M■■■■ K■■■■ jej a rovněž i obžalovaného vozil svým vozidlem na jednání s dotčenými společnostmi, čekal na ně venku, v areálu bývalé společnosti Škoda se vyznal, vjížděl tam i vozidlem. Uvedené okolnosti by mohly naznačovat, že na příslušných uzavřených smlouvách se svědek M■■■■ K■■■■ skutečně podílel, tedy je zprostředkoval. Rovněž i v tomto naznačeném směru je nutno se provedenými důkazy zabývat, což však prozatím nalézací soud neučinil zcela přesvědčivým způsobem.

Dále je nutno nalézacímu soudu vytknout, že k odůvodnění napadeného rozsudku přistoupil v některých pasážích paušálně a nekonkrétně. Pokud například uváděl, že obžalovaný nehradil M■■■■ K■■■■ celou vyúčtovanou částku, a ten ji následně v hotovosti vybíral, což má rovněž svědčit o vině obžalovaného, jedná se o tvrzení soudu bez bližší konkretizace výslovným vyjádřením či alespoň odkazem na příslušné listiny obsažené v trestním spisu.

Ve vztahu k bodu II. výroku rozsudku obžalovaný mj. namítal, že nalézací soud dospěl k závěru, že cena 2,000.000,- za doloženou studii je neadekvátně vysoká, aniž by v tomto směru provedl dokazování, k závěru tedy dospěl volnou úvahou. S touto námitkou se odvolací ztotožňuje. Krajský soud samozřejmě nepřehlédl, že v tomto směru se nalézací soud pokusil doplnit dokazování dotazem na společnost Brand Brothers, s.r.o., ovšem neúspěšně. Na další dokazování v naznačeném směru však již rezignoval a další důkazy v tomto směru neopatroval. Uvedené pochybení bude proto nutno se pokusit napravit.

Obžalovaný dále namítal, že veškeré částky, které byly společnosti PEDY BOHEMIA, s.r.o. vyúčtovány společnostmi APATITREN, s.r.o. ASETRALITE, s.r.o. skutečně uhradil. I v tomto směru absentují jakékoli závěry nalézacího soudu, když tuto námitku obžalovaný uplatňoval již v nalézacím řízení. Okresní soud sice na str. 14 vypočítává platby, které byly společnosti MAURENER, s.r.o. skutečně uhrazeny, je nutno přisvědčit jeho argumentaci, že tyto částky skutečně nedosahují výše 2,000.000,- Kč, nicméně se jedná o vztah mezi jinými subjekty, než ke kterým směřuje námitka obžalovaného.

V souvislosti s použitou argumentací obžalovaného je ale současně poukázat naopak na to, že např. podle výpisu z účtu společnosti ASETRALITE, s.r.o. sice společnost PEDY BOHEMIA, s.r.o. ve prospěch této společnosti poukázala dne 8.2.2010 částku 280.413,- Kč

jako platbu faktury č. 208012, ale již cca 19 minut poté, co byla uvedená částka ve prospěch tohoto účtu připsána, byla vybrána v hotovosti částka 280.000,- Kč (viz čl. 947). Uvedené okolnosti by mohly naznačovat, že se skutečně jednalo o fiktivní plnění, které mělo směřovat nejen ke snížení daňové povinnosti společnosti PEDY BOHEMIA, s.r.o., ale rovněž i vyvedení finančních prostředků z této společnosti. I v naznačeném směru by se tedy měl nalézací soud zaměřit a zajištěné a provedené důkazy hodnotit.

Okresní soud ve vztahu k bodu II. výroku rozsudku staví závěr o vině obžalovaného i v souvislosti se samotnou existencí společnosti MAURENER, s.r.o., tj. na brzkém prodeji společnosti MAURENER, s. r.o. další osobě, nekontaktnost této firmy, a dále na identičnosti smluv, které byly uzavřeny mezi dotčenými firmami a které měly objednat provedení průzkumu trhu. Byť argumentace nalézacího soudu se v tomto směru jeví jako logická, přiléhavá a ucelená, vzhledem ke shora vytčeným nedostatkům tomu tak není.

Vzhledem ke skutečnosti, že odvolací soud shledal důvodnou námitku obžalovaného ve vztahu k závěru okresního soudu o neadekvátnosti částky 2,000.000,- Kč za sjednaný průzkum trhu, bude nutné se pokusit doplnit dokazování a zjistit, jaká by v daném místě a čase mohla být obvyklá cena za předmětné průzkumy trhu, případně se pečlivěji zabývat uzavřenými smlouvami nejen v části předmětu díla, ale rovněž i ve sjednané ceně. Odvolací soud si je vědom, že se tímto směrem úvahy okresního soudu ubíraly, ale vzhledem k vytčené argumentaci nalézací soud tyto úvahy jistým způsobem degradoval.

Poslední námitka obžalovaného se týkala promlčení trestnosti za čin pospaný ve výroku I. napadeného rozsudku. Obžalovaný již tuto námitku uplatnil v řízení před okresním soudem, který ji neakceptoval a v posledním odstavci svého odůvodnění své závěry přesvědčivě rozvedl. S přesnou a správnou argumentací se zcela krajský soud ztotožňuje a námitku obžalovaného tak považuje za nedůvodnou.

Právě popsané okolnosti dokládají, že napadený rozsudek je předčasný, okresní soud neprovedl dokazování v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí, důkazy nehodnotil jednotlivě i ve vzájemných souvislostech, přičemž doplnění dokazování před odvolacím soudem by nahrazovalo činnost soudu I. stupně. Z podnětu obou podaných odvolání proto odvolací soud zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu podle § 258 odst. 1 písm. a) až c) trestního řádu a věc vrátil soudu I. stupně. Pro úplnost je třeba doplnit, že vzhledem ke skutečnosti, že napadený rozsudek byl zrušen ve výroku o vině, tak je prozatím bezpředmětné se jakýmkoli způsobem vyjadřovat k případnému trestu a zaujímat jakékoli závěry k odvolání státního zástupce.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

V Plzni 25.3.2015

JUDr. Milan Štejr, v.r.
předseda senátu

Vypracoval: Mgr. Jan Hostaš, v.r.
Za správnost vyhotovení: Pavlína Hálová
Vypravila: Jana Poláková